

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
13. MAJ
1992

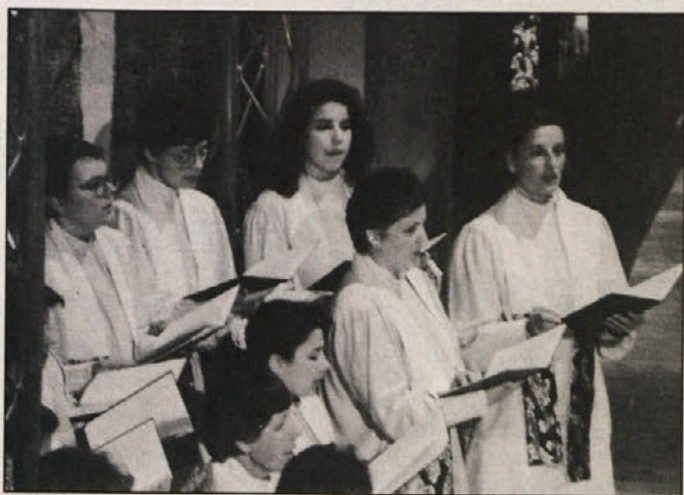
Letnik XLVI.
Štev. 19 (2654)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
30 tolarjev

P. b. b.



Detajl iz koncerta „Pesem upanja“ v Šentjakobu

Veličastne maše v Šentjakobu

Petkov in nedeljski koncert štirih maš pod imenom Pesem upanja sta v šentjakobsko farno cerkev privabila množico poslušalcev. Pevski zbor Rož je nastopil v vsem svojem sijaju, skoraj petdeset pevcev pa je pod vodstvom dirigenta Lajka Milisavljevića zelo zahteven program izvedlo izvrstno.

Koncert je obsegal maše štirih veroizpovedi, ki se žal tudi usodno prepletajo v balkanskem in bližnjevzhodnem prostoru. Služil je tudi spoznavanju bogoslužnih obredov in bi kot tak lahko prispeval k boljšemu sobivanju.

Priprave so bile dolgotrajne in naporene, a trud je bogato poplačan.

Rupel na obisku

Po mednarodnem priznanju Slovenije se je slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel (slika) v ponedeljek mudil na prvem uradnemu obisku v Avstriji (na sliki s svojim avstrijskim kolegom dr. Mockom).

V nedeljo ob svojem prihodu na Dunaj je sprejel delegacijo koroških Slovencev, ki sta jo vodila predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in podpredsednik NSKS dr. Pavel Apovnik. Predstavniki koroških Slovencev so slovenskega ministra seznanili z aktualnim narodnopolitičnim položajem in izpostavili predvsem vprašanje 7. člena Avstrijske državne pogodbe, vloge Slovenije kot pravne naslednice SFRJ, otroškega varstva, razširitve radijskih in televizijskih oddaj v slovenskem jeziku, sprejem signala TV Slovenije ipd.

Minister Rupel je dejal, da se republika Slovenija smatra za pravno naslednico SFRJ in da se zaradi tega tudi zavzema za ureditev statusa sopolpisnice Avstrijske državne pogodbe. V tem smislu bo pri svojih avstrijskih sogovornikih podprl težnje koroških Slovencev za razvoj otroškega varstva, razširitev radijskih in televizijskih oddaj ipd.

Novo „zastopstvo“ bi razdvojilo tudi društva!

Pretekli petek sta zasedala upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij. Predsednik dr. Marjan Sturm je podal obširno poročilo o delu organizacije po občnem zboru. V ospredju so bili predstavitveni obiski v Avstriji in Sloveniji ter priprave na vsebinsko in organizacijsko reformo ZSO. Sklenjeno je bilo, da bo ZSO v naslednjih tednih podrobno obvestila koroško javnost o svojem konceptu dvo- in večje-

zičnosti za večino in manjšino, na prihodnji seji pa bosta odbora razpravljala o potrebnih organizacijskih in statutarjih spremembah v ZSO.

Odborniki in odbornice so obširno razpravljali o aktualnem narodnopolitičnem trenutku in poudarili potrebo po konstruktivnem dialogu med različnimi strujami med koroškimi Slovenci. Predlog po poenotenju narodnega zastopstva, torej ukinitvi ZSO in NSKS, se je očitno

rodil v času, ko je NSKS preko ministra Dularja skušal ZSO finančno oslabiti do take mere, da bi v volilnem boju za tako „novo zastopstvo“ odigrala stransko vlogo. Za tem predlogom je v resnici boj za oblast, je dejal Sturm.

Kdor je resnično za demokracijo, finančno izsiljevanje ne uporablja kot politično sredstvo. Predlog o poenotenju, katerega so ga pretekli teden predstavili predsednik

in podpredsednik NSKS ter predsednik Enotne liste, vodi poleg tega naravnost v ugotavljanje manjšine, kajti potreben je volilni seznam, ki zajame vse tiste, ki želijo sodelovati pri takih volitvah. Volilni boj bi nujno vodil do razdora v društvih, do ugotavljanja, kdo je boljši Slovenec in kdo slabši, kdo je „komunist“ in kdo „klerikalec“.

ZSO se priznava k pluralizmu in h konstruktivnemu

(Dalje na 2. strani)

„Sprejeti begunce iz Bosne in Hercegovine!“

Predsedniški kandidat ljudske stranke dr. Thomas Klestil se v ponedeljek na tiskovni konferenci v Celovcu ni izrekel le za znatno zvišanje finančne pomoči Sloveniji in Hrvaški, da bi ti državi zmogli oskrbovati veliko število beguncev iz Bosne in Hercegovine, marveč je tudi zahteval, da mora Avstrija sprejeti begunce iz Bosne in Hercegovine, „saj gre za ljudi, ki jih je vojna prisilila, da zapustijo svojo domovino“. Zato jim je tudi treba priznati status beguncev po ženevski konvenciji, je dejal Klestil na naše vprašanje in s tem posredno tudi kritiziral sedanje ravnanje avstrijske mejne policije.



38.000 beguncev v Sloveniji!

Vojna v Bosni in Hercegovini je povzročila velik val beguncev, ki je močno zajel tudi Slovenijo. Po zadnjih podatkih jih je že nad 38.000, njihovo število pa še narašča, tako da je že presežena meja možnosti za nastanitev in preskrbo beguncev. Pomoč iz sosednjih držav pa je nezadostna. Preberite poročilo na 3. strani.

Evropska skupnost imenovala krivca za vojno v BiH

Zunanji ministri evropske dvanajsterice so na ponedeljkovem sestanku v Bruslju sprejeli deklaracijo o Bosni in Hercegovini, v kateri jasno opredeljujejo krivca za vojno v tej republiki. To sta bivša jugoslovanska armada in beograjsko vodstvo oz. Srbija. Zahtevajo takojšen umik vojske iz BiH oz. njeno podreditve bosanskohercegovski oblasti. Tretji sklep je tokrat bolj konkreten. Dvanajsterica bo iz Beograda umaknila svoje veleposlanike, njim pa se bo po vsej verjetnosti pridružila tudi Avstrija, ki se je že doslej zavzemala za odločnejše ukrepe proti novoustanovljeni Jugoslaviji.

Na zasedanju visokih funkcionarjev KEVS v Helsinkih pa še niso dosegli soglasja Rusije o suspenzi jugoslovanske delegacije iz odločanja v Evropski konferenci.

Kljub temu, da je predststvo ZR Jugoslavije odstavilo generala Blagoja Adžića in upokojilo 38 generalov in admiralov, vse kaže, da jih v postopku zamenjave nadomeščajo novi jastrebi, saj vojna v BiH in tudi na Hrvaškem ne pojenjuje. Čeprav ima sedanja armada po nekaterih ocenah samo še 40 odstotkov nekdanjega potenciala, pa je še vedno zelo močna, očitno pa tudi

(Dalje na 2. strani)

Evropska skupnost imenovala...

(Nadaljevanje s 1. strani)

embargo na uvoz orožja, ki ga je razglasil Varnostni svet ZN, ni bil uspešen.

Kakšen je položaj v BiH in še posebej v Sarajevu, najbolj zgovorno priča odločitev mednarodnega Rdečega križa, da namerava umakniti svoje predstavnike iz tega nevarnega mesta. Vojna namreč divja dalje, v ponedel-

jek je armada obstreljevala celo stavbo predsedstva BiH, in to kar med njegovim zasedanjem. Vsi pozivi in celo ukrepi beograjskega predsedstva pa celo kažejo, da nad vojsko nihče več nima pravega nadzora, saj se bori že tudi za preživetje, v tej fazi pa je še bolj nepredvidljiva in nevarna.

Jože Rovšek

Analiza varnosti JE Krško

LJUBLJANA. – Pretekli teden je začela z delom mednarodna komisija za neodvisno analizo varnosti jedrske elektrane Krško, ki so jo po sklepu slovenske vlade ustanovili aprila letos.

Na novinarski konferenci je podpredsednik slovenske vlade dr. Leo Šešerko pojasnil, da je bila komisija ustanovljena na osnovi korespondence med avstrijskim kanclerjem Franzem Vranitzkim in slovenskim premierom Lojzutom Peterletom. Komisija bo skušala s pomočjo različnih strokovnjakov oceniti varnost JE Krško, financirale pa naj bi jo države, ki imajo v komisiji svoje predstavnike.

Po besedah predsednika komisije Sergeja Bubnova bo v svojem enoletnem mandatu

skušala obdelati tri sklope vprašanj: obravnavanje tehnologije in postopkov v JE Krško, vprašanje lokacije in vprašanje kakovosti materialov, vgrajenih v posamezne sisteme elektrane. Pregledala bo najvažnejše sisteme in varnostne standarde. Elektrano nameravajo obiskati v času rednega remonta.

Dognanja komisije naj bi predstavljala neodvisno osnovo za kakovostno odločanje o nadaljnji usodi JE. Podpredsednik vlade dr. Leo Šešerko pa je ob tem tudi poudaril, da slovenska vlada ne namerava umakniti svojega predloga zakona o referendumu za njeno zaprtje.

V komisiji bodo sodelovali strokovnjaki iz Italije, Madžarske, Avstrije in Slovenje.

Slovenija vložila prošnjo za sprejem v Združene narode

LJUBLJANA. – „Pričakujemo, da bo generalna skupščina OZN na junijskem zasedanju sprejela Slovenijo v članstvo z aklamacijo, brez glasovanja,“ je za Slovensko tiskovno agencijo povedal predstavnik slovenskega zunanjega ministrstva.

Ministrstvo pričakuje, da bodo Slovenijo soglasno sprejeli v polnopravno članstvo na sedežu svetovne zdravstvene organizacije (WHO) v Ženevi. V nekaj tednih pa naj bi ji sledila Mednarodna organizacija dela (ILO), ki ima tudi sedež v Ženevi.

Medtem je predstavnik Slovenije pri OZN Ignac Golob že izročil uradno prošnjo za članstvo v OZN, podpisal pa jo je predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan. Slovenija je torej zaprosila neposredno in ne s

pomočjo t. im. sponzorstva katere druge države, kot so pred časom pisali mediji.

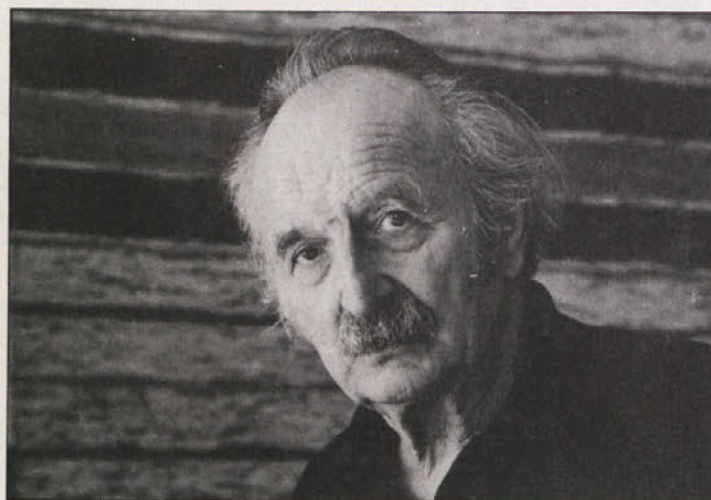
ZSO

(Nadaljevanje s 1. strani)

sodelovanju znotraj narodne skupnosti, odklanja pa vsakršne poskuse monopolizacije narodne politike.

ZSO se bo zavzela za konstruktivno koordinacijo vseh političnih faktorjev koroških Slovencev. Le tako bo mogoče ustvariti zaupanje, ki je potrebno za sodelovanje znotraj manjšine, neglede na strankarsko in idejnopolitično prepričanje posameznikov.

Odbornice in odborniki ZSO bodo na prihodnji seji do teh vprašanj zavzeli dokončno stališče.



Pogovor z odlikovancem profesorjem Jankom Messnerjem

„Molite, da bo prvo!“

Prejeli ste najvišje avstrijsko odlikovanje za znanost in umetnost, Avstrijski častni križ...

Stop. To pa ni res, hvalabogu. Še en križ k osemu, ki mi ga je nebo naložilo! Bi se Dunaju lepo zahvalil... Križec pa že, križec, takšno mičkeno ljubo reč, ki jo obesiš na zavih suknjiča, če te kdaj prime, da bi se dal občudovati.

Kdo Vam ga je podelil? Waldheim?

Boggedaj. Iz njegovih rok ga ne bi bil hotel prejeti. Vprašali so me z Dunaja že novembra 1991, ali bi ga vzel od Waldheima, pa sem odklonil. No, aprila letos pa so me še enkrat pobarali, ali bi ga vzel iz rok dr. Rudolfa Scholtna, ministra za umetnost, sem pa vzkliknil v slušalko: „Das aber schon, sehr gerne, herzlichen Dank in vorhinein! Grüßen Sie den Herrn Minister!“ In tako na diplomu nikjer ni ne Waldheimovega imena ne podpisa.

Mislite, da se mnogo Slovencev veseli z Vami vred, saj ste prvi koroški Slovenec, ki je prejel to izredno odlikovanje.

Dvomim. Nekaj pokončnih, iskrenih, srčnih pa že. Mnogo več pa je gotovo takih, ki jim bo v prihodnjih nočeh ta Messnerjev križec kakor trotamora

legal na prsi, da se bojo prebujali nevoljni in prepoteni. Privoščim jim to trotamoro, predvsem tistim narodnjakom, ki so me pridno blatili, osirali in denuncirali, čeprav je treba reči tudi to, da se svet zaradi tega križca ne bo ne ustavil ne rešil preteče kataklizme.

Pa Heimatdienst?

Bo' navedel celo stran citatov iz mojih knjig v Kärntnerju in z njimi dokazoval, kako nepoučen je dr. Scholtzen. Ali pa se bo potuhnil in me pri pokoju pustil.

Te dni ste pred premiero Vaše drame Obracun. Kaj je v njej? S čim obračunavate oz. s kom?

S kom? O tem bodo po 23. majniku spregovorili kritiki in gledalci. S čim? Z družbeno lažjo, z ritolizništvom in ritolazništvom, s klečeplazenjem, s surovostjo, „domačo“ slovensko in „sovražno“ nemško, s svetohlinštvom in drugimi človekovimi navadami in razvadami, ki jih je brez uspeha preganjal že sam Jezus. Predvsem pa se je moj spoštovani režiser Peter Militarov poglobil v grozotno klavni pojav samoodtujevanja v vrstah naše „narodne skupnosti“.

Bo Obracun škandal ali polomija?

Molite, tovariš Rovšek, da bo prvo!

KOMENTAR



dr. FRANCIJA ZWITTRA

NEOMAJEN

Njegove fičafajke so ostre instrupene ter zadevajo v črno. Njegove skurne storije so skurne, ker opisujejo skurno realnost. Njegove razglednice, ki jih razpošilja iz menda sončne Koroške, niso idilične, temveč zasenečene in zamegljene.

Sovražniki, ki si jih je nabral s svojo literaturo, se štejejo v legijonih, prav ti pa so običajno njegovi najzvestejši in prvi bralci. Kar tresejo se, če zvedo, da je spet prijel za pero, saj vedo, da se bodo spoznali v liku oportuniste, karierista, lažnivca in hinavca, ki jih neprenehoma razkrinjuje in – imenuje. Olepševanja, zakrivanja, noblesnega koketiranja ne pozna.

Najprej so si ga hoteli prisvojiti: tako imenovana levica si je od njega nadejala podporo in pomoč proti dolgoletnemu klerikalnemu monopolu na področju koroške slovenske kulture in jo tudi dobila; toda ko je tudi njej pokazal zrcalo, v katerem se je spoznala v klavni podobi, mu je zelo hitro odrekla tovarištvo.

Ob njegovem iskanju sinteze med krščanstvom in socializmom so ga zase odkrili klerikalci in mu priznali Efesesovo doživetje; toda ko jim je dopovedal svoje gledanje na krščanstvo in to postavil nasproti liniji uradne cerkve, je tudi „Nedelja“ začela objavljati pisma bralcev, ki so opozarjali na avtorjevo komunistično preteklost.

Janko Messner seveda ni enostavna osebnost in tudi svojim prijateljem včasih preseda. Sveta jezera mu kdaj zamegli pogled na potrebno diferenciacijo, včasih, ko bi bilo bolj umestno analitično poglobljanje, mu pero vadi impulzivnost. Toda, kdo naj bi umetniku predpisal, kako, kaj in kdaj naj piše?

Zdaj seveda dobiva čestitke z vseh strani; kot umetnika, kot mojstra besede in oblikovalca koroškega slovenskega jezika so ga vsi že vedno cenili. In že spet imajo polne hlače pred krstno uprizoritvijo njegovega „Obracuna“.

Visoko odlikovanje Janku Messnerju

Z velikim častnim znakom za zasluge za znanost in umetnost je zvezni minister za umetnost in pouk dr. Rudolf Scholtzen pretekli četrtek odlikoval slovenskega pisatelja profesorja Janka Messnerja za njegovo življensko delo na področju slovenske in avstrijske literature.

To odlikovanje ne velja samo predstavniku slovenske literature v Avstriji, je v svoji utemeljivosti poudaril minister,

marveč še posebej zastopniku uporniškega duha, ki ves čas svojega življenja in literarnega delovanja ni klonil modernističnim stremljenjem, temveč je neizprosno hodil svojo pot ne glede na kulturnopolitično konjunkturo.

V svoji zahvali je Janko Messner spregovoril o pojmu „časti“ ter razčlenil njegov zgodovinski razvoj, od „častnih žrtev“ tja do „častnega

znaka“ in ob koncu dodal, da tega odlikovanja ne bi sprejel od vsakogar: iz rok ministra Scholtna, ki predstavlja anti-fašistično miselnost ter resnično demokratično držo, pa je tega visokega odlikovanja vesel.

Nerazumljivo, če že ne sramotno je, da se slovesnosti v avdienci dvorani prosvetnega ministrstva, ki sta jo zakročili pianistka Kristina Močilnik ter kantavtorica

Barbara Stromberger, niso udeležili niti zastopniki slovenskih kulturno-prosvetnih organizacij niti predstavniki treh slovenskih založb na Koroškem, dunajski kulturniki pa so slovenskemu kolegu iz Koroške iskreno čestitali.

Nemo propheta in patria. Slovenski vestnik umetniku ob podelitvi visokega odlikovanja iskreno čestita (glej tudi komentar). F. Z.

PANORAMA

Vojna v Bosni in Hercegovini je v zadnjih tednih desetitisoče prisilila k begu iz vojnih področij v tuje države. Prvo zatočišče sta Hrvaška in Slovenija, samo v slednji jih je že okrog 35.000 ali 1,75 odstotka prebivalstva Slovenije. Za ilustracijo: odstotek beguncev na prebivalstvo v Sloveniji bi za Avstrijo pomenil 122.000 beguncev (torej skoraj toliko kot leta 1956, ko je pribegnilo skoraj 150 tisoč Madžarov - op. ured.), za Italijo skoraj milijon, za Nemčijo celo 1,2 milijona! Toda tega se mednarodna skupnost očitno ne zaveda, razočaranje v Sloveniji pa je zato čedalje večje. Edinole Avstrija skuša zapiranje svojih meja nadomestiti z zvišano denarno pomoč.

Slovenija predlaga konferenco o beguncih

Kot da bi bilo v Avstriji 122.000 beguncev!

Piše Ivan Lukan

Slovenski vestnik se je pretekli teden na kraju samem informiral o položaju beguncev iz Bosne in Hercegovine. Obiskali smo zbirni center v Postojni, kjer je v treh objektih nastanjenih okoli 1300 beguncev. Polovica je otrok, dobra tretjina žensk, ostali pa so starejši moški. V Slovenijo so prišli brez vsega, saj so si z begom rešili golo življenje.

Veliko število beguncev pa prihaja iz krajev, ki so jih zapustili prvič v življenju, zato je njihova največja želja, da se čimprej vrnejo domov, čeprav bodo morali začeti znova. Kot so nam povedali, so njihove vasi in domovi skoraj docela uničeni, prometne povezave pretrgane, močno porušeni pa so tudi mednarodni odnosi, katerih ponovno vzpostavljanje bo trajalo desetletja.

Glavno zbirališče in začasno bivališče je bivša vojašnica. V sobah je tudi po preko 15 postelj, z improviziranimi higijenski napravami - JA je pred svojim odhodom vse uničila - ter drugimi začasnimi rešitvami skušajo notranje ministrstvo,

ministrstvo za obrambo ter Rdeči križ Slovenije ustvariti najosnovnejše bivalne pogoje.

Begunci so zadovoljni in hvaležni, od njih ni slišati kritike, čeprav gre pri takem številu dejansko le še za improvizacijo, saj se število iz ure v uro povečuje. Zaradi drobne oskrbe načrtujejo tudi postavitev provizorične trgovine na dvorišču kasarne, tako da beguncem ne bo treba zapuščati zbirnega centra.

Na tiskovni konferenci, ki jo je ministrstvo za informiranje priredilo preteklo sredo v Postojni, so pristojni predstavniki republike Slovenije za begunsko problematiko ponovno pozvali mednarodno javnost, naj učinkoviteje pomaga Sloveniji pri reševanju problema beguncev. Poudarili so, da število 35.000 beguncev že daleč presega zgornjo mejo možnosti za nastanitev in oskrbo.

Poseben poziv so namenili predvsem Nemčiji in Italiji, ki sta tako rekoč zaprli mejo za begunce iz vojnih področij Bosne in Hercegovine, kritizirali pa so tudi restriktivno obnašanje Avstrije, ki jih je doslej sprejela le nekaj sto.

Na tiskovni konferenci je predstavnica Visokega komi-



sariata Združenih narodov za begunce s sedežem v Ljubljani sporočila, da je ta mednarodna organizacija za begunce v Sloveniji prispevala 40.000 ameriških dolarjev, hkrati pa menila, da so možnosti Slovenije za sprejem beguncev pri okoli 50.000.

Minister za informiranje Jelko Kacin je slednji trditvi ugovarjal, relativiral pa je tudi pomoč komisariata OZN, saj omenjena dolarska vsota za oskrbo in prehrano beguncev v zbirnih centrih po vsej Sloveniji ne zadostuje niti za en dan.

Pristojni predstavniki Slovenije za begunjska vprašanja so zaradi nezadostne pripravljenosti mednarodne skupnosti za pomoč beguncem predlagali takojšen sklic evropske konference o beguncih na ozemlju bivše Jugoslavije, ki naj bi bila v Ljubljani. Isti predlog je že posredoval predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan konferenci o Jugoslaviji, ki je bila pretekli teden v Bruslju.



Vojna je prizadela vse narode v Bosni in Hercegovini: med begunci v Postojni smo srečali tako Muslimane in Hrvate kot tudi pripadnike srbske narodnosti.



Prvi odzivi pomoči iz Koroške, Avstrije in drugih držav

Kot smo poročali, je avstrijska zvezna vlada pretekli teden zvišala svojo pomoč za oskrbo beguncev v Sloveniji in na Hrvaškem z 20 na 30 milijonov šilingov, kolegij koroške deželne vlade pa je na svoji zadnji seji sklenil, da bo prispeval milijon šilingov. Nadalje je avstrijski Rdeči križ poslal slovenskemu Rdečemu križu tri konvoje pomoči v vrednosti nad dva milijona šilingov.

Medtem je na pomoč Sloveniji priskočila tudi nemška zvezna dežela Hessen in ji poslala vagon sanitetnega materiala, pomoč pa je napovedal tudi nemški Rdeči križ.

Iz Rima pa so sporočili, da Italija namerava pomagati z dvema milijardama lir, ki ju bo porazdelilo italijansko veleposlaništvo v Ljubljani.



Prihodnost mlade matere z otrokom je negotova (desno). Glavni urednik SV Ivan Lukan je v imenu Zveze slovenskih organizacij in slovenskega vestnika sekretarju Rdečega križa Slovenije Mirku Jeleniču predal 40.000 šilingov denarne pomoči za begunce v Sloveniji (zgoraj).

**HEUTE
IM**

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

**SLOVENSKI
VESTNIK**

38.000 Bosnien-Flüchtlinge – Slowenien braucht Hilfe!

Der Flüchtlingsstrom aus Bosnien und Herzegowina nach Slowenien hält unvermindert und hat am Wochenende die Zahl 38.000 überschritten. Der neue Staat, der mit schweren wirtschaftlichen Problemen kämpft, kann das Problem selbst nicht mehr lösen und appelliert an die Nachbarstaaten Österreich und Italien, sowie an die übrige internationale Öffentlichkeit um rasche Hilfe.

„Unsere Möglichkeiten sind erschöpft, wenn nicht sofort geholfen wird, bricht die Versorgung der Flüchtlinge in wenigen Tagen zusammen“, schilderte Informationsminister Jelko Kacin in einer Pressekonferenz im

Flüchtlingslager Postojna die dramatische Entwicklung in unserem Nachbarstaat.

Kacin, wie auch Vertreter des slowenischen Roten Kreuzes, appellierten an Österreich, die Grenzen für Bosnien-Flüchtlinge zu öffnen und auch auf diese Art Solidarität zum Ausdruck zu bringen.

In Klagenfurt/Celovec wurde dieser Appell vom ÖVP-Präsidentschaftskandidaten Dr. Thomas Klestil unterstützt. Er betonte, Österreich hätte diese leidgeprüften Menschen aufzunehmen, da es sich um Flüchtlinge aus einem Gebiet handelt, in dem brutalster Krieg geführt werde.

Štoisits: Paketabschluß sollte auch Österreichs Minderheiten nützen

Die Minderheitensprecherin der Grünen, Mag. Tereziya Štoisits, hofft nach dem erfolgreichen Abschluß des Südtirol-Pakets auf Verbesserungen auch für die Minderheiten in Österreich. Das Modell Südtirol sei zwar kaum übertragbar, schon gar nicht auf Österreich, in dem Autonomiepaket gebe es aber eine ganze Reihe von Minderheitenschutzbestimmungen, die auch im eigenen Land anwendbar wären und von den hiesigen Volksgruppen schon lange verlangt würden, sagte Štoisits auf einer Pressekonferenz in Wien.

„Schön wär's, wenn es den Kroaten und Slowenen in Österreich so gut ginge, als der deutschsprachigen Minderheit in Südtirol“, meinte die Abgeordnete. „Aber da liegen Welten dazwischen“. Ein Vergleich zwischen dem Paketabschluß und dem „Staatsvertrag von Wien“ sei deshalb „durchaus zulässig“. Für die Minderheiten in Österreich sei „Artikel 7“ des Staatsvertrages eine Überlebensfrage, die Umsetzung sei jedoch „kümmerlich“. Das Verbot minderheitenfeindlicher Organisationen beispielsweise sei weitgehend wirkungslos geblieben. Der Kärntner Heimatdienst (KHD) betreibe „seit 37 Jahren minderheitenfeindliche Propaganda“.

Überlegungen, wonach der Staatsvertrag überholt sei, wies Štoisits zurück. Jede internationale Absicherung von Minderheitenrechten sei notwendig, die Verantwortung für deren Erfüllung liege aber in nationaler Verantwortung. Die Abgeordnete trat in diesem Zusammenhang auch für eine „Schutzmachtfunktion“ Sloweniens und Kroatiens für die jeweili-

gen Volksgruppen in Österreich ein, betonte aber zugleich, daß davon der Staatsvertrag „vollkommen unberührt“ bleibe. „Aber was hilft die internationale Absicherung, wenn in neuesten Erhebungen festgestellt wird, daß es ums nackte Überleben der Volksgruppen geht“, fügte die Grün-Abgeordnete hinzu.

Die Forderungen von Štoisits betreffen vor allem das Recht auf volle Verwendung der Muttersprache vor Ämtern und Gerichten, die verpflichtende Zweisprachigkeit für alle Beamten und Verwaltungsorgane in autochtonen Gemeindene und an übergeordneten Stellen, die Aufstellung zweisprachiger Ortstafeln und die Ermöglichung des Empfanges ausländischer Hörfunk- und Fernsehprogramme. Außerdem verlangen die Grünen die Möglichkeit, kroatische und slowenische Vor- und Zunamen amtlich wiederherzustellen, die Verwendung von Ortsbezeichnungen in der öffentlichen Verwaltung und die Aufstockung der Volksgruppenförderung auf 100 Millionen Schilling.

Rupel bekräftigt Rechtsnachfolge im Staatsvertrag!

Der slowenische Außenminister Dr. Dimitrij Rupel bekräftigte in einem Gespräch mit Vertretern der beiden zentralen Slowenenorganisationen am Sonntag in Wien, daß sich Slowenien weiterhin als einer der Rechtsnachfolger des ehemaligen Jugoslawien sehe und daher seinen Eintritt in den Staatsvertrag von 1955 ver-



Celovška violinistka Helga Pöchersdorfer

Mladi violinisti nastopili v Celovcu

Kot smo že poročali, je bilo od 20. do 26. aprila v Gorici 10. mednarodno tekmovanje mladih violinistov Alpe-Adria. Koncerti so bili v desetih mestih dežel Alpe-Adria, med njimi je bil 10. jubilejni koncert 28. aprila tudi v srednji dvorani deželne konzervatorija v Celovcu. Od vsega začetka na tekmovanju sodelujejo le tri dežele, poleg Furlanije-Juljske krajine še Koroška, kjer je vseh deset koncertov nagrajencev v Celovcu organiziral ravnatelj prof. Hans-Jörg Scherr.

Na koncertu je sodelovalo devet nagrajencev iz Celovca, Ljubljane, Salzburga in Benetk. Pokrovitelj je bil namestnik deželne glavarja dr. Peter Ambrozy. Prisotne, med katerimi sta bila tudi dvorni svetnik dr. Gerhard Baumann in vodja kulturnega oddelka pri deželni vladi in ustanovitelj tega tekmovanja prof. Alberto Marcosig iz Gorice, je pozdravil ravnatelj Hans-Jörg Scherr.

Vsi nagrajenci so zelo dobro igrali, največ aplavza so pa seveda dobili domačini iz Celovca in sicer: Rainer Sulzgruber (5. nagrada), Korejka Son Mo-Eun (2. nagrada), Helga Pöchersdorfer, prejela 4. nagrado in še posebno nagrado za najboljšo

izvedbo skladbe Luigija Campolietija. Iz celovškega konzervatorija sta bila še Fauke Henneberg (5. nagrada) in Maria Wolff (2. nagrada).

Iz Ljubljane je prišla Anja Bukovec, ki je temperamentno zaigrala 1. st. Koncerta za violino H. Vieuxtempesa. Iz salzburškega Mozarteuma je bil Andrius Goudaitis (1. nagrada, doma iz Litve), ki je ob spremljavi orkestra izredno navdušil z izvedbo 1. st. Mozartovega koncerta v g-duru.

Iz Benetk je prišel Christian Bacchi (1. nagrada), ki je z zelo lepim vibratom zaigral 2. in 3. st. Bachovega violinskega koncerta v a-molu.

SUPERSENZACIJA!

GRILC in STURM na zatožni klopi!

JANKO MESSNER, mojster zmerjanja,

z njima obračunava!

Njegova drama

OBRACHUN
(ABRECHNUNG)

v celovškem

Mestnem gledališču / Stadttheater,

v soboto, 23.5.'92, ob 15. uri

je prvi in neponovljivi dramatizirani škandal koroških Slovencev!

Ne zamudi, priskrbi si vstopnico v Naši knjigi ali pri gledališki blagajni!

Slovenski vestnik čestita!

gospe **Antoniji Podgornik** iz Apač za osebni praznik;
gospe **Flori Rauter** iz Beljaka za 96. rojstni dan;
gospe **Zofiji Sturm** iz Mokrij za osebni praznik;
gospe **Zofiji Picej** iz Žamanj za osebni praznik;
gospodu **Antonu Okornu** iz Zitare vasi za rojstni dan;
gospodu **Florjanu Lipuscu** iz Šentvida v Podjuni za god;
gospe **Ursuli Jagoutz** iz Hmelš za rojstni dan;
zakoncema **Ani in Tomiju Ogrisu** iz Sel za 30. obletnico poroke;
gospe **Marti Dovjak** s Srednjeje Kota pri Selah za osebni praznik;
gospe **Elizabethi Stern** iz Zelezne Kaple za osebni praznik;
gospe **Nežici Urschitz** z Raven pri Rožeku za 80. rojstni dan;
gospe **Frjani Kristof** iz Dražič pri Šentjakobu za osebni praznik;
gospe **Zori Weber** iz Šentjakoba za osebni praznik;

gospodu **Janezu Raketu** z Blata za osebni praznik;
gospodu **Fricu Kumru** z Blata pri Pliberku za življenjski jubilej;
gospodu **Janezu Zanklu** iz Male vasi za osebni praznik;
gospe **Ivanki Paulič** iz Šmihela za osebni praznik;
gospodu **Aloju Vavtiju** z Rut za osebni praznik;
gospe **Mariji Verz** z Bistrice nad Pliberkom za osebni praznik;
gospe **Tereziji Goltnik** iz Pliberka za življenjski jubilej;
gospodu **Lojuz Kristofu** iz Vidre vasi za osebni praznik;

gospe **Marici Prešern** s Hriba ob Baškem jezeru za rojstni dan;
gospodu **Hanziju Fischerju** iz Srej pri Škocijanu za 67. rojstni dan in god;
gospodu **Slavku Slugi** za god;
gospe **Mariji Müller** iz Kota pri Miklavčevem za osebni praznik;
gospe **Jožefini Traun** iz Kota pri Miklavčevem za osebni praznik;
gospodu **Primiju Mlečniku** iz Sel za rojstni dan;
gospodu **Leu Kristjanu** iz Sel za rojstni dan;
gospodu **Aloju Vavtiju**, p.d. Kajžnikovemu očetu iz Repelj za 60-letnico;
zakoncema **Amaliji in Aloju Vavtiju** iz Repelj za 35-letnico skupnega življenja;
gospodu **Ivanu Gaberščku**, p.d. Jovancovemu očetu za 84. rojstni dan;
kolegu **Mirku Bogataju**, vodju slovenskega oddelka ORF za okrogli življenjski jubilej.

Vsem slavljencam in slavljencem iskrene čestitke iz uredništva Slovenskega vestnika!



Maša latinskoameriške osvobodilne cerkve s solistoma Karlijem Krautzerjem in Stankom Pörschem.

Koncert „Pesem upanja“ v Šentjakobu navdušil

Izjemen glasbeni dogodek

Malokateremu zboru uspe s svojim delovanjem v glasbeno kulturo naroda vnesti toliko novosti kot prav šentjakobskemu Rožu. Niso še prav izzveneli akordi pesmi ponižanih in razžaljenih narodov, ki jih je zbor z mnogimi nastopi predstavil zelo različni in mednarodni publiki, že nas je presenetil s snopom štirih maš pod skupnim imenom Pesem upanja.

V farni cerkvi v Šentjakobu se je za petkov premierni koncert zbralo veliko število poslušalstva. Pričakovanje je bilo veliko, izjemen glasbeno-kulturni dogodek je napovedovala že scena, sestavljena iz velikih platnenih trakov s poslikavo Huga Wulza, napetih med zelo funkcionalno pomično ogrodje. Ta je omogočala hitro spreminjanje ambienta, hkrati pa služila tudi za zaveso.

Prva od štiridelnega koncerta sicer ni bila maša, tudi nima avtorja, razen šentjakobskega zbora in dirigenta Lajka Milisavljevića. Lahko bi jo imenovali muslimanska maša, sestavljena pa je iz azana ali klica k molitvi in šestih ilahij in kasid, pobožnih in vzgojnih pesmi muslimanov, ki jih prepevajo pri svojem bogoslužju. Tenorski azan je odlično izvedel (zapel) Franci Spitzer. Oglasil se je z vrha kovinske kulise konstrukcije kot pravi Muezin z minareta džamije, melodije in besedila pa se je naučil brez not, samo s kasetnega posnetka. Ostale psemi iz tega muslimanskega opusa je s tenorskimi soli solidno vodil Štefan Ressimann.

Zelo zahtevna je bila

judovska maša Jom kippur, kar pomeni dan sprave, deseti dan po judovskem novem letu. Mašo je komponiral veliki skladatelj judovske reformistične ameriške smeri Šolom Secunda. Solo je pisano za izvrstnega tenorista, zato je zbor za njegovo izvedbo pridobil gosta Marjana Terčka iz Ljubljane. Ta je res zahteven, predvsem pa tudi zelo dolg solo odpel izvrstno, zbor pa mu je dobro sledil. Kompozicija vsebuje mnogo disharmoničnih pasaj, po svoji zvočni arhitekturi pa bi mašo upravičeno lahko imenovali krik bolečine ali pesem prošnje.

Drugi del koncerta se je začel s pravoslavno mašo velikega srbskega skladatelja Stevana Mokranjca Boženstvenaja liturgija. Ta bogoslužni rukovet nam je bil po jeziku in bogati harmonski zvočnosti precej bližji. Solo sta pela Karli Krautzer in Hanzej Wuzella, zbor pa ju je, radeljen po glasovih, zelo dobro podpiral. Tudi ta maša je precej obsežna in vsebuje kar devet pětih molitev.

Za višek koncerta je zbor prihranil najbolj atraktivno južnoameriško mašo Misa Criola argentinskega sklada-

telja Ariela Ramireza. To je v svojem bistvu ljudska maša osvobodilne teologije. Spremljana je z južnoameriški tipičnimi instrumenti, kot so čarando in bobni, in tudi postavitev pevcev ni tradicionalna, temveč dopušča, celo zahteva, več gibanja. Tenorska sola sta pela Karli Krautzer in Stanko Pörsch. Predvsem slednji je presenetil z intonančno čistostjo in „ravnimi“ vstopi.

Maše pa so bile zelo dobro izdelane tudi režijsko. (Marjan Sticker). Postavitve, menjavanje kostumskih dodatkov in vključevanje originalnih instrumentov so celotnemu koncertu vnesli dodaten čar.

Ob zaključku pa še drobne pripombe: celoten koncert je za poslušalce, predvsem pa za pevce, nekoliko predolg. Skrajšati bi bilo mogoče predvsem judovsko mašo. Brez škode za njeno glasbeno izpoved. Tudi Parabola o prstanu iz pesnitve Modri Natan, čeprav je smiselna, koncentraciji pevcev in poslušalcev ne koristi, preutrujenost je bilo čutiti pri zadnji maši Misi Crioli. Zaključek koncerta pa bi bilo treba režijsko bolj izdelati ali pa se o njem vsaj dogovoriti.

Dobrohotne pripombe pa seveda v ničemer ne zmanjšajo izjemnosti glasbenega uspeha, prizadevanj dirigenta in njegovih pevcev.

J. Rovšek

Literarna nagrada „Vstajenje“ za leto 1991 Vinku Ošlaku

Komisija literarne nagrade „Vstajenje“, ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, urednik Mladike Marij Maver, pesnica Ljubka Šorli in prof. Zora Tavčar, je na sedežu Slovenske prosvete v Trstu ocenila 22 knjig, ki so jih v preteklem letu izdali zamejski in zdomski pesniki, pisatelji in strokovnjaki. Po temeljiti presoji se je odločila, da literarno nagrado „Vstajenje“ za leto 1991 podeli knjigi Vinka Ošlaka „Saj ni bilo nikoli drugače“ (Iz dnevnika 1978-1979), ki je izšla pri Mohorjevi družbi v Celovcu 1991. Podelitev nagrade je bila pretekli teden v Trstu, finančno pa jo je podprla Hranilnica in posojilnica na Opčinah.

Ošlaku v dnevniku ne gre toliko za zapisovanje privatnega doživljanja, ampak za soočenje s časom zunaj njega. Pri tem ga je spremljala na eni strani ostra socialna občutljivost (sam je okusil tudi rudarsko delo), na drugi pa prav tako močna etnična občutljivost. Prav čut za etos ga dela izjemnega med povojnimi slovenskimi mlajšimi pisci. Kar pa daje tej zlahtni vsebini posebno ceno, je stil. Ta je bistven, brez lepotečenj, a zato rezek, jasen in učinkovit, nagnjen k ironiji in paradoksu. K temu je dodati še Ošlakov kulturno razgledanost, od tehnike do filozofije, ki je njegova posebna ljubezen.

Iz dnevnikov odmeva tudi tržaško zamejstvo, na katero

vežejo pisatelja prijateljstvo z Alojzom Rebulom, študijski dnevi Draga, urejanje Celovškega zvona, kulturne prireditve.

E. Susič novi ravnatelj Slorija

Upravni svet Slovenskega raziskovalnega inštituta (Slorija) je na svoji seji 4. maja v Trstu obravnaval predlog znanstvenega sveta inštituta glede imenovanja ravnatelja in po podrobni razpravi sprejel utemeljitve in predlog znanstvenega sveta z 12 glasovi za, 3 vzdržanimi. Na osnovi tega sklepa je bil imenovan za ravnatelja Slorija prof. Emidij Susič.

Upravni svet je tudi sklenil, da bo v najkrajšem možnem času razpravljal o programu dela inštituta, ki ga bo predstavil novoimenovani ravnatelj. Na teh osnovah bo lahko konkretno nadaljeval razpravo o sanacijskem načrtu inštituta, ki se še vedno nahaja v izredno težavnem finančnem položaju.

Dokončni sestav vseh organov inštituta, njihovo redno sestajanje in javno razpravljanje je vsekakor osnova, ki zagotavlja, da bo inštitut lahko izvedel sanacijske ukrepe tako, da bo v največji možni meri ohranil ustvarjalne in delovne potenciale inštituta, je zapisano v tiskovni izjavi Slorija.

Obvestilo

Sporočamo, da je muzej NOB pri Peršmanu od 1. maja 1992 dalje odprt vsak dan razen ob ponedeljkih od 8. do 18. ure. Obisk priporočamo odraslim, predvsem pa mladinskim in šolskim skupinam. Obenem je to tudi lep izlet v čudovito naravo.

Zveza koroških partizanov



Judovska maša Jom kippur, v sredini kantor solist Marjan Terček. vse slike: Franci Rulitz



Iz spleta mohamedanskih pesmi.

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Četrtek, 14. 5. 19.00	v občinski hiši v Dobri vasi	Javna seja občinskega sveta	Občina Dobri vasi
Četrtek, 14. 5. 20.00	v KSSŠ/Gradec Mondscheing. 9	Koncert koroške Funk-Jazz elite	KsŠŠ/Gradec
Četrtek, 14. 5. 20.00	v Domu v Tinjah	Literarni forum z Žarkom Petanom – Zdajšnji slovenski trenutek v žarometu besede	Dom v Tinjah
Petek, 15. 5. 14.00	v šoli v Šentpetru pri Šentjakobu	Bil je škrjanec... (Ephraim Kishon) gostuje: Mestno gledališče ljubljansko	KKZ in Višja šola v Šentpetru
Petek, 15. 5. 20.00	v Mladinskem domu SŠD v Celovcu	Bil je škrjanec... (Ephraim Kishon) gostuje: Mestno gledališče ljubljansko	KKZ, Mladinski dom SŠD, Modestov dom, Provincialna
Sobota, 16. 5. 9.00	v Domu v Tinjah	Čistilne naprave in kanalizacija – seminar o pravnih in tehničnih vprašanjih; prijave: 0463/512528 (Milka Hudobnik)	PUAK
Sobota, 16. 5. 20.00	v farnem domu v Selah	Bil je škrjanec... (Ephraim Kishon) gostuje: Mestno gledališče ljubljansko	KKZ, KPD „Planina“
Sobota, 16. 5. 9.00	v Domu v Tinjah	Zgodbe iz vsakdanjega življenja – mozaiki naše skupne zgodovine, 2. del; vodi: dr. Marija Makarovič	Dom v Tinjah
Sobota, 16. 5. 19.00	pri kapelici na Zg. Rutah	Koncert Marijinih pesmi izvajajo: „Radiški fantje“	SPD Radiše
Sobota, 16. 5. 20.00	v dvorani v Škocijanu	Koncert „S pemsijo v vigrəd“ sodelujejo: SPD Danica, Trio saksofonistov, mladinski zbor, otroški zbor in zbor Vinko Poljanec	Zbor Vinko Poljanec
Sobota, 16. 5. 14.30	v Domu v Tinjah	„Moja mladostna leta“ – Popoldan domačih pripovednikov z Blažem Kordežem, Anastazijo Johano Hebin in Cirilom Rudolfom; vodi: dr. Pavle Zablatic	Dom v Tinjah
Sobota, 16. 5. 19.30	v Domu v Tinjah	Koncert MoPZ „Valentin Polanšek“	Dom v Tinjah
Sobota, 16. 5. 20.00	v farni dvorani v Šmihelu	Folklorni večer „Babja hojset“ – nastopata: Folklorna skupina SPD „Trta“ iz Žitare vasi in MoPZ „Gorotan“ iz Šmihela	Katoliško prosvetno društvo
Sobota, 16. 5. 20.00	v farni dvorani v Žvabeku	Koncert – nastopajo: družina Lipuš, Mlada Podjuna, pevsko-instrumentalna skupina Žvabek, Oktet Suha	„Drava“
Nedelja, 17. 5. 22.50	na letališču v Celovcu	Otvoritev „Brazilskega tedna“	ÖIE
Nedelja, 17. 5. 14.30	v dvorani ljudske šole v Kotmari vasi	Koncert ansambla Jožeta Šumaha	SPD Gorjanci
Nedelja, 17. 5. 15.00	v kulturni dvorani na Ziljski Bistrici	ZRCALCE – igra za otroke; nastopa otroška igralska skupina iz Škofič	SPD Zila
Torek, 19. 5. 9.00	v Domu v Tinjah	Vigredna dela v hišnem vrtu; predava: prof. Edith Santler (nem.)	Dom v Tinjah
Torek, 19. 5. 20.30	v Domu umetnikov v Celovcu	Raymond Federman (ZDA) in Peter Torberg (prevajalec, ZRN), bereta „Noč k 21. stoletju“ v okviru cikla „Flucht“	UNIKUM

RAZSTAVE

CELOVEC

- Deželna galerija – Arnulf Rainer
- Slikarji Vetrinja v 19. stoletju (vernisaža 13. 5., 19.00, – do 31. 5.)
- Mohorjeva knjigarna – fotografije Ivana Klariča
- Petrochem, Pischeldorferstr. 128 – vernisaža umetniških del iz zbirke ljubljanske galerije Lala
- Dom umetnosti, avstrijska galerija – Harald Schreiber „Benetke – Toscana – mnogo prijateljev in mi“ (do 23. 5.);
- velika galerija – Gertrud Weiss-Richter „Mešane tehnike 90-92“ (do 23. 5.);
- mala galerija – Manfred Bauer „mišljeno in zgrajeno“ (do 16. 5.)
- Galerija Carinthia – Grafika iz Poljske med figuracijo in abstrakcijo (do 23. 5.)

TINJE

- Galerija Tinje – Marina Alber-Brnabič, slike s kreda in oljem (do 5. 6.)

SEMISLAVČE

- Galerija Rožek – Franz Brandl (do 17. 5.)

BOROVLJE

- Puškarski muzej – Oviritev 1. maja (do 26. 10., od ponedeljka do petka 10 – 18, ob sobotah, nedeljah in praznikih 9 – 12). Prijave za skupine: turistični urad (Verkehrsamt), telefon 04227/2600-31 ali 41.

PLIBERK

- Galerija Werner Berg – otvoritev 17. maja (odprta vsak dan od 10. – 12. in 14. – 16. ure.



Vabilo

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji in zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu prireja v nedeljo, 24. maja 1992, ob 14.30 uri v veliki dvorani doma sindikatov v Celovcu

ŠOLSKO AKADEMIJO ob 35. obletnici ustanovitve ZG in ZRG za Slovence in ob 30. maturi

Poleg raznih skupin Zveze gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence sodelujejo kot gostje kulturni ustvarjalci Slovenskega prosvetnega društva Radiše. S tem društvom je slovenska gimnazija letos pobratena.

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji in zvezni realni gimnaziji za Slovence

Prihodnji petek in soboto gostuje na Koroškem Mestno gledališče ljubljansko s kar tremi predstavami Kišhonove tragi-komedije „Bil je škrjanec...“ V petek, 15. maja ob 20. uri v Mladinskem domu SŠD v Celovcu, Mikschallee, v soboto, 15. maja ob 14. uri v Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu in zvečer ob 20. uri v farnem domu v Selah.

Priljubljeni izraelski humorist Ephraim Kishon v bridko smešni uspešnici opisuje, kaj bi se zgodilo, če nesmrtna Shakespearova ljubimca Romeo in Julija ne bil umrla, ampak bi se „srečno“ poročila. Iz dveh zaljubljenih golobčkov bi se – tako pravi Kishon – tudi onadva v teku let spremenila v dolgočasna zakonca. Tudi sam Shakespeare jima ne bi več mogel pomagati...

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglaš/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Iščemo tajnico

z znanjem obeh deželnih jezikov

Prijave na naslov:

dr. Miran Zwitter,
odvetnik,
9020 Celovec,
Karfreitstraße 3.
telefon 0463/50540

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 13. 5. Glasbena sredo
Večerna 21.05–22.00 Anton Svetina – prvi slovenski notar na Koroškem. – Pomladanske pesmi

Četrtek, 14. 5. Rož – Podjuna – Zilja
Petek, 15. 5. Koroški liki (R. Vospernik), Jezikovni pogovor (J. Messner), Raziskovalni projekt (F. Merkač);
Sobota, 16. 5. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 17. 4.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (župnik Jože Valeško)
18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 18. 5. Podjunki strojni krožek – samopomoč med kmeti se vse bolj uveljavlja
Torek 19. 5. Partnerski magazin

Naročite in širite Slovenski vestnik Vaš list s formatom!

9020 Celovec,
Tarviser
Straže 16
0463/514300



Fridi Osojnik, Pavli Ošina, Franci Ošina in Richard Osojnik (manjka Willi Uršič).

Komaj se je končala sezona 1991/92, že so si sankalci skupno z odborom SŠK Obir zastavili nadaljnje športne cilje. Od prihodnje sezone dalje bodo pri sankalških tekmah veljala nova pravila. Športne sani bodo lahko vozili samo še šolarji in mladinci, starejši sankalci pa bodo morali tekmovati izključno s tekmovalnimi sanmi.

SŠK Obir – sankalci optimistični

Tudi teža sani bo tako pri športnih kot tudi pri tekmovalnih spremenjena. Zato bo treba nabaviti sani, kar bo klubsko blagajno precej obremenilo. Brez sponzorske pomoči gotovo ne bo šlo!

V prihodnji sezoni pa se bo ekipa tudi okrepila z naraščanjem, ki je na tekmah za pokal – Obir potrdil talent in zaupanje. V tej zvezi je treba omeniti, da so bile na pobudo društva po daljšem premoru spet izvedene tekme za pokal – Obir (desetič). Prav to tekmovalje in ostale sankalške tekme v kapelskih grapah so pomembne za uveljavitev mladih talentov.

Nasploh so bili sankalci SŠK Obir v sezoni 1991/92 kar uspešni – žal pa so o tem slovenski mediji premalo poročali. Sodelovali so na 7 tekmah, ki so štele za deželno prvenstvo in na 4 tekmah za pokal – Obir. Dvakrat so dosegli prvo mesto (Fridi Osojnik, Rihard Osojnik) in

trikrat drugo mesto (Franci Ošina, Fridi Osojnik, Rihard Osojnik). Da pa niso bili še bolj uspešni, pa je vzrok v tem, da na domačih tleh niso imeli primerne proge za treninge. Ker SŠK Obir v zadnji sezoni ni izvedel kakšne pomembnejše tekme, proga ni bila primerno pripravljena, poleg tega pa so še v pozni jeseni po njej vozili tovornjaki. Treba pa je tudi povedati, da si je društvo zavestno, kar se tiče proge, po naporni lan-

ski sezoni, ko je izvedlo koroško deželno prvenstvo – privoščilo „kratko pavzo“.

V prihodnji sezoni pa SŠK Obir spet namerava izvesti kako pomembnejšo tekmo. Da mu bo to uspelo in da bo čim prej nabavilo nove sani, sta sankalška sekcija in odbor društva že začela s pripravami. Vsekakor je treba reči, da je sankalška sekcija optimistična za prihodnost.

Mag. Mirko Oraže

„Vzbudi se Sloven“

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu izdaja skupno z ravenško gimnazijo v spomin na ustanovna ravnatelja teh dveh šol dr. Joška Tischlerja in dr. Franca Šušnika bibliofilsko posebnost, in sicer rokopišno revijo „Vzbudi se Sloven“, ki so jo izdajali dijaki celovške klasične gimnazije v šolskem letu 1915/16. Njen mentor je bil dr. Sušnik, njen sodelavec pa med drugimi dr. Tischler.

Ta literarno in kulturno-politično izredo zanimiva publikacija bo izšla 20. maja t. l. in bo vsebovala poleg

faksimilirane revije (ca. 120 strani) še poseben snopič s posvetilom in s spremno študijo prof. Toneta Sušnika, sina bivšega ravenškega ravnatelja.

Ker sta prav dr. Sušnik in dr. Tischler igrala pomembno vlogo v zgodovini šolstva koroške regije, sodi ta bibliofilska izdaja revije „Vzbudi se Sloven“ na knjižno polico vseh, ki jim je razvoj našega intelektualnega naraščanja pri srcu.

Posebno priporočljiva je knjiga za vse absolvente slovenske gimnazije. Podrobnejše informacije dobite v ravnateljstvu slovenske gimnazije.

TRIBUNA BRALCEV

Ne razdirajte!

Tudi jaz sem se v sklopu Rožanskega izobraževalnega tedna udeležil diskusije „Kdo naj zastopa koroške Slovence“. Predsednik NSKS je tedaj izrazil idejo o ukinitvi NSKS in ZSO, namesto obeh pa naj bi izvolili novo zastopstvo koroških Slovencev. Volilno pravico naj bi imeli vsi tisti koroški Slovenci, ki so včlanjeni v katerokoli kulturno, gospodarsko ipd. društvo. Novo zastopstvo naj bi štelo 27 članov, ki bi iz svoje srede izvolili 7-članski izvršilni odbor. Vsaka 4 leta pa naj bi bile volitve.

Dolgo sem razmišljal o tem predlogu in spoznal, da je to fantastična utopija, ki ne ustreza realnosti med koroškimi Slovenci.

Člani moje družine aktivno spremljajo kulturno in politično življenje slovenske narodne skupnosti na Koroškem, niso pa vsi včlanjeni v kako kulturno ali drugo društvo. Če tega iz kateregakoli razloga ne bi hoteli, ne bi imeli volilne pravice. Prepričan sem, da je takih Slovencev na Koroškem zelo veliko.

Take volitve bi ljudi silile, da se včlanijo v društva, nastalo bi tekmovalje, kdo bo za to nagovoril več ljudi, nastalo bi vprašanje, kdo se še sme včlaniti in kdo ne, kdo je pravi Slovenec in kdo ne. V Selah je pribl. 500 Slovencev. Tisti, ki se tej zahtevi ne bi podredili, bi bili izrinjeni iz narodne skupnosti, kot leta 1930, ko so napredne Slovence izključili iz vodstvenih struktur koroških Slovencev in se jih je pretežno del asimiliralo. Najboljši primer je bila naša občina Borovlje.

Prepričan sem, da se večina slovensko govorečih v takšen narodnostni katastrofi ne bi včlanila. Volilni boj bi namreč nujno privedel do tega, da bi se v družini začelo razdvajanje v dobre in slabe Slovence, v privržence teh in onih. Dober primer za to je na boroveljski diskusiji izjava občinskega odbornika EL iz Galicije Uranka, ki je bilčovskim socialistom očital, da niso pravi Slovenci, ker pač to in ono v zadevi jezikovne enakopravnosti v Bilčovsu še ni urejeno. Osebno poznam moje prijatelje v tej občini, predvsem bivšega župana in podžupana, ki sta svoje otroke vzorno vzgojila v zavedne Slovence in poštene občane. Njihovi otroci pa to izročilo zavestno nadaljujejo. V resnici bi take volitve pomenile neke vrste ugotavljanje manjšine. Potemtakem KHD s svojo zahtevo po ugotavljanju manjšine leži na „pravi liniji“!

Prepričan sem, da bi volitve po predlaganem modelu pripeljale do razdora med koroškimi Slovenci na terenu. Mi danes potrebujemo odprtost in moderne ideje, ne pa zaprtost in lastno preštevanje.

Koroški Slovenci smo si pač politično in ideološko različnih mnenj. Tako bo tudi ostalo. Obe osrednji organizaciji, ZSO in NSKS, v bistvu pokrivata „levi in desni tabor“. V najosnovnejših vprašanih pa potrebujemo dogovor. Tak, ki bo držal.

Pripadniki ZSO moramo skrbeti zato, da bo ta organizacija moderna in atraktivna. Na občnem zboru smo v to smer že storili pomembne korake. Pripadniki NSKS naj bi storili isto. Le tako bomo dosegli, da bosta osrednji organizaciji koroških Slovencev to, kar od njih pričakujemo. Vse funkcionarje in člane slovenskih društev pozivam, da temu razdiranju in naknam ne nasedejo.

Marko Wieser, Slovenji Plajberk

Finanzverwaltung – Familienfeindlichkeit?

Bei einer Berufungsverhandlung am 8. April 1992 GZ 132/3-3/89 hat der Senat der Finanzlandesdirektion für Kärnten eine unverständliche Entscheidung getroffen.

Ein kinderreicher Kleinunternehmer hat in der Aufbauzeit des Betriebes, die vom Staat gewährte Familienbeihilfe, aufgespart und als Darlehen dem Betrieb zur Anschaffung der Betriebsanlagen zur Verfügung gestellt. Bevor er den Betrieb dem Sohn übergab, hat er das angesparte Geld, wie vorgesehen, behoben und für die Kinder verwendet.

Da der Betrieb ohne dieses Privatdarlehen – das von der Finanzverwaltung als Eigenkapital betrachtet wurde – nicht bestehen konnte, wurde bei der Bank ein Betriebsmitteldarlehen aufgenommen. Nun anerkennt die Finanzverwaltung dieses Betriebsmitteldarlehen nicht als Betriebssschuld und die darauf entfallenden Zinsen, die etwa 100.000 Schilling jährlich ausmachen, nicht als Betriebsausgabe.

Gegen diese Entscheidung wird zwar beim Verwaltungsgerichtshof eine Beschwerde eingebracht, aber ungeachtet der Entscheidung des VGH bleibt sowohl bei der FLD, wie bei den Besitzern der Handelskammer, der Landwirtschaftskammer und der Arbeiterkammer – soweit diese dafür gestimmt haben – der Makel nicht nur Unternehmer, sondern familienfeindlich zu sein, denn dem Familienvater das Recht abzuerkennen über die vom Staat bezahlte Familienbeihilfe nicht frei verfügen zu dürfen, ist nicht nur gesetzwidrig, sondern auch unverständlich.

KR Franz Rutar, Eberndorf/Dobrla vas

Verkaufe R4 um 3.000,- Schilling, motormäßig Ia. Die nächsten 50.000 km sind gesichert. Herr Reichmann, Herwiggasse 4, 9020 Klagenfurt/Celovec, Telefon (0463) 36503.

DGNP Šmihel vabi na

jubilejni Concert

NEW TIMES BIG-BAND

Pliberk / Bleiburg Schwarzl-Saal

v soboto, dne / am Samstag, den

16. 5. 1992 · 20.30



POSOJILNICA-BANK BOROVLJE

razpisuje delovno mesto

knjigovodkinje oz. knjigovodje

Zaključena trgovska akademija ali gimnazija oz. trgovska izobražba in ustrezna praksa je zaželena.

Dobro obvladanje obeh deželnih jezikov ter znanje EDV je pogoj za sprejem.

Nastop službe možen takoj!

Pismene ali telefonske prošnje prosimo nasloviti na

POSOJILNICO-BANK BOROVLJE

poslovodstvo
Postgasse 4
9170 Ferlach/Borovlje
tel.: 04227/3235-12

Posojilnica-Bank Celovec

r.z.z o.j.
vabi na redni

občni zbor

ki bo v četrtek, 21. maja ob 18. uri v kulturnem domu na Radišah.

Člani prisrčno vabljeni!

